

Broj : 01/21-02-229/22

Datum : 02.02.2022.godine

ZAPISNIK

s 7. sjednice Odbora za boračka i invalidska pitanja Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održane 02.02.2022. godine

Sjednica Odbora za boračka i invalidska pitanja počela je u 13,10h u zgradi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u ulici Hamdije Kreševljakovića br.3,Sarajevo.

Sjednicom je predsjedavao predsjednik Odbora Adžem Dževad.

Prisutni članovi: Mustafa Hrvic, Zijat Mušić, Tašo Dacić, Šemsudin Kavazović, Hasan Muratović. Preko online platforme sjednici su prisustvovali Marijan Klaić i Matea Cakalin.

Opravdao odsustvo: Rahim Gadžić, Mujo Hasić, Boro Krišto

Gosti: Mirza Terzo, Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata; Aljo Bošnjaković, Savez nosilaca najvećih ratnih priznanja FBiH; Lazar Martinović, Udruga nositelja ratnih odličja HVO-a; Seid Omerović, Savez logoraša u BiH; Hamza Krkalic i Amel Pervan, Udruženje „Kamp boraca“; Nermin Lapandić, Ministarstvo odbrane BiH; Husein Šabić i Pojata Šemsudin, KBUS u BiH; Vahid Karavelić.

Prisutnošću dovoljnog broja članova na sjednici Odbora ispunjeni su uvjeti za valjani rad u pogledu kvoruma i odlučivanja.

Odbor za boračka i invalidska pitanja Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH (u daljem tekstu: Odbor), na 7. sjednici, održanoj 02.02.2022. godine, razmatrao je sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje zapisnika sa 6. sjednice Odbora za boračka i invalidska pitanja;**
- 2. Prijedlog - Izmjena Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca/branitelja odbrambeno-oslobodilačkog rata, čl.16.a (Sl.novine FBiH, broj 41/13 i 90/17), po hitnoj proceduri, predlađač Zijat Mušić. ;**

3. Očitovanje Odbora po zahtjevu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine – Ocjena ustavnosti odredbi člana 8. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca/branitelja odbrambeno – oslobodilačkog rata (Sl. Novine FBiH Broj 41/13, 90/17);
4. Očitovanje Odbora po inicijativi Udruženja „Kamp boraca“ – Izmjene i dopune Zakona o pravima demobilisanih boranilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19);
5. Očitovanje Odbora o Zahtjevu za davanje autentičkog tumačenja – J.U. Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“ Ilijaš;
6. Inicijativa za izradu Zakona o zaštiti žrtava ratne torture FBiH – Savez logoraša Bosne i Hercegovine;
7. Očitovanje Odbora po zahtjevu za rješavanje pitanja dodjele priznanja i odlikovanja „Medalja otpora“ organizatorima otpora, podnositelj zahtjeva Silajdžija Murat- Savez udruženja boraca „Patriotske lige“ u BiH;
8. Očitovanje Odbora po Zahtjevu za sastanak, upućenom od strane Saveza Udruženja vojnih penzionera u FBiH;
9. Tekuća pitanja;

Z A P I S N I K

1. Usvajanje Zapisnika sa 6. sjednice Odbora za boračka i invalidska pitanja Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH

Članovi Odbora su jednoglasno usvojili Zapisnik sa 6. sjednice Odbora za boračka i invalidska pitanja Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održane 26.10.2021. godine.

2. Prijedlog - Izmjena Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca/branitelja odbrambeno-oslobodilačkog rata, čl.16.a (Sl.novine FBiH, broj 41/13 i 90/17), po hitnoj proceduri, predlaže Zijat Mušić.

Predsjednik Odbora je dao riječ gostima koji su preko člana Odbora Zijata Mušića uputili inicijativu za izmjene i dopune čl.16a Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata. U raspravi su učestvovali: Predsjednik Odbora gosp.Dževad Adžem, članovi Odbora: Zijat Mušić, Tašo Dacić, Hasan Muratović, Šemsudin Kavazović, Marijan Klaić. Također, u raspravu su se uključili gosti: Šemsudin Pojata KBUS u BiH; Aljo Bošnjaković, Predsjednik Saveza dobitnika najvećih ratnih priznanja FBiH; Lazar Martinović, Predsjednik Udruge nositelja ratnih odličja HVO-a, General Vahid Karavelić i Mirza Terzo, v.d. Ministra za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata FBiH.

Gospodin Pojata je istakao problem nejednakog usklađivanja penzija. Gospodin Zijat Mušić je naglasio postojanje diskriminacije u zakonima koji se tiču boračke populacije te se osvrnuo na Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BiH. Ukazao je na potrebu usklađivanja člana 16a Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju FBiH sa gore navedenim zakonom. Sljedeći su izlagali Aljo Bošnjaković i Lazar Martinović. Mirza Terzo, ispred Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida odbrambeno-

oslobodilačkog rata, informisao je prisutne o setu zakona o izmjenama slijedećih zakona koji je planiran da ide u hitnu proceduru:

1. Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica (“Službene novine Federacije BiH”, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17),
2. Zakon o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica (“Službene novine Federacije BiH”, br. 70/05, 61/06, 9/10 i 90/17),
3. Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj 54/19).

Gospodin Vahid Karavelić istakao je da je usklađivanja penzija najortodoksni primjer diskriminacije te ukazao na važnost gradnje pravičnog sistema. Izlagao je i Tašo Dacić te istakao da su došadašnja ad hock rješenja dovela do disproporcije ostvarivanja prava boračkih populacija. Također istakao je da finansijski okvir za izmjenu ovog zakona nije veliki te istakao važnost usvajanja izmjena i dopuna.

Odbor je donio sljedeći:

ZAKLJUČAK

Odbor za boračka i invalidska pitanja podržava inicijativu udruženja (Udruženje generala BiH; Udruženje penzionera vojnih osiguranika u FBiH; Savez udruženja vojnih penzionera u FBiH; Savez udruga umirovljenika Hrvatskog vijeća odbrane VF BiH; Udruženje za zaštitu tekovina BiH; Udruženje penzionisanih vojnika u FBiH; Savez brigadnih udruženja 1.korpusa; Savez dobitnika najvećih ratnih priznanja u FBiH) da gospodin Zijat Mušić pokrene izmjene i dopune Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca/branitelja odbrambeno-oslobodilačkog rata, čl.16.a (Sl.novine FBiH, broj 41/13 i 90/17) po hitnoj proceduri.

Odbor je jednoglasno podržao zaključak.

3. Očitovanje Odbora po zahtjevu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine – Ocjena ustavnosti odredbi člana 8. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca/branitelja odbrambeno – oslobodilačkog rata (Sl. Novine FBiH Broj 41/13, 90/17)

Predsjednik Odbora gospodin Adžem je upoznao članove Odbora sa pristiglim zahtjevom za odgovor Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine – ocjena ustavnosti čl.8 Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, (Sl.novine FBiH, broj 41/13 i 90/17). U raspravi su učestvovali: Predsjednik Odbora gospodin Dževad Adžem; članovi odbora: Zijat Mušić, Hasan Muratović, Tašo Dacić.

Zijat Mušić je istakao da je Sud presudio da član 16. je neustavan, te da primjena istog i poslije presude o neustavnosti uzrokuje veliku štetu boračkoj populaciji. Dacić Tašo iznio je pozitivan stav po ovom pitanju, da ovo pitanje bude regulisano u skladu sa zakonom. Muratović Hasan je istakao da Odbor treba da se izjasni o ovom pitanju u obliku mišljenja. Predsjednik Odbora je istakao da je penzija stečeno pravo.

Odbor za boračka i invalidska pitanja je donio sljedeći:

ODGOVOR USTAVNOM SUDU FBiH

U ostavljenom nam roku dostavljamo Vam odgovor u vezi utvrđivanja ustavnosti člana 8. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/13 i 90/17).

Zadnje izmjene i dopune osporavanog Zakona donesene su 2017. godine kada je i odredba člana 8. bila usaglašena sa odredbom člana 116. Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju iz 2018. godine. Navedene odredbe propisuju da korisnik penzije ostvarene prema zakonu koji zasnuje radni odnos ili započne obavljati samostalnu djelatnost penzija se ne isplaćuje za to vrijeme, odnosno da se korisniku mirovine koji stekne status osiguranika u obaveznom osiguranju, izuzev osiguranika.....isplata penzije se obustavlja za period trajanja osiguranja.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je u svojoj presudi U-36/18 naveo da odredba člana 116. nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Nažalost ova presuda Ustavnog suda do dana današnjeg još nije provedena u smislu izmjena i dopuna Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju. Potrebno je naglasiti da države imaju pozitivnu obvezu organizirati sistem za izvršenje presuda koji je učinkovit i u pravu i u praksi te osigurati da se postupci utvrđeni u zakonodavstvu za izvršenje pravosnažnih presuda poštuju bez nepotrebnog odlaganja. Na žalost u Bosni i Hercegovini postoje opstrukcije u pogledu provođenja pravosnažnih sudskih presuda te ovakve situacije postaju svakodnevnica.

Ono što je bitno iz navedene presude jeste da je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine nedvosmisleno naveo da penzija spada u stečena prava imovinskog karaktera. U konkretnom slučaju ovdje se radi o ličnoj imovini i pravu koje je neotuđivo, lično i materijalno, ne može se prenijeti na drugoga niti se može nasljeđivati. Izuzeci od ovog opšteg pravila su definisani na način da niko ne može biti lišen svoje imovine osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim principima međunarodnog prava, kao i da ove odredbe ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje zakone koje smatra potrebnim za regulisanje korištenja imovine u skladu sa opštim interesima ili da bi osigurala naplatu poreza i drugih dažbina ili kazni.

Jasno je da penzija koju ostvaruju korisnici po Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata predstavlja stečeno pravo imovinskog karaktera i radi se o ličnoj imovini i pravu koje je neotuđivo, lično i materijalno i ne može se prenijeti na drugoga niti se može nasljeđivati. Osnovni cilj člana 1. Protokola br. 1 jest zaštititi osobu od neopravdanog miješanja države u mirno uživanje njezinog „vlasništva“ (negativne obveze). U konkretnom slučaju miješanje javne vlasti treba biti opravdano i u javnom interesu. Odnosno potrebno je postići ravnotežu između zahtjeva javnog interesa i stečenog prava imovinskog karaktera.

Opravdanje i javni interes u konkretnom slučaju nismo u mogućnosti obrazložiti iz razloga što isti i ne postoji. Zakonom o radu Federacije Bosne i Hercegovine dopušteno je da zaposlenik i poslodavac, i pored ispunjenja uslova za penziju, u skladu sa propisima o penzionom i invalidskom osiguranju, dogovore da produže ugovor o radu (čl. 94.).

Nedvosmisleno je i jasno da je penzija u oba primjera stečeno pravo imovinskog karaktera, te postupanje prema braniocima odbrambeno-oslobodilačkog rata predstavlja različito postupanje po istom osnovu, što je suprotno zabrani diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i

Hercegovine i člana 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u vezi s pravom na imovinu iz člana II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1. uz Europsku konvenciju kada je, zbog neusklađenosti pravnih propisa čime su branioци nejednakopravno tretirani u odnosu na osobe koje stiču penziju na temelju Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine.

Članovi Odbora su jednoglasno prihvatili odgovor Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Očitovanje Odbora po inicijativi Udruženja „Kamp boraca“ – Izmjene i dopune Zakona o pravima demobilisanih boranilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19)

Predsjednik Odbora gospodin Dževad Adžem je riječ dao predstavnicima Udruženja „Kamp boraca“ gospodinu Amelu Pervanu i Hamzi Krkaliću koji su predložili izmjene i dopune Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/19). U raspravi je učestvovao i gospodin Mirza Terzo. Ispred Udruženja Kamp boraca istakli su da su borci, povratnici u Republiku Srpsku, borci u Brčko Distriktu kao i supruge i supruzi poginulih boraca i borkinja, izostavljeni iz prava korištenja egzistencijalnih naknada.

Odbor je po ovoj točki donio sljedeći:

ZAKLJUČAK

Traži se od Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata da dostavi Odboru za boračka i invalidska pitanja set zakona o izmjenama slijedećih zakona koji je planiran da ide u hitnu proceduru: Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17), Zakon o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/05, 61/06, 9/10 i 90/17), Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, broj 54/19).

Nakon prijema navedenih zakona, Odbor će zajedno sa predstavnicima udruženja „Kamp boraca“ razmatrati i analizirati zakone. Vladi FBiH će se dati rok da usvoji predložene zakone te da iste predloži Predstavničkom domu Parlamenta FBiH na sjednici u martu 2022.godine. U suprotnom, Odbor će imenovati predlagača iz reda članova Odbora za boračka i invalidska pitanja koji će pokrenuti proceduru donošenja zakona.

Ovaj zaključak je usvojen većinom glasova, sa šest ZA i jednim suzdržanim glasom.

5. Očitovanje Odbora o Zahtjevu za davanje autentičkog tumačenja – J.U. Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“ Ilijaš

Predsjednik Odbora gosp. Adžem je upoznao članove Odbora sa zahtjevom za davanje autentičnog tumačenja pristiglog od školskog odbora J.U. Srednjoškolski centar „Nedžad

Ibrišimović“ Ilijaš. U raspravi je učestvovao i gospodin Mustafa Hrvic. Predsjedavajući Odbora je istakao da svaki kanton ima zakone koji se odnose na oblast zapošljavanja kao i procedure bodovanja kandidata. Mustafa Hrvic je iznio stav da Odbor za boračka pitanja nije direktno nadležan za ovo pitanje.

Odbor je po ovoj tački dnevnog reda donio sljedeći:

ZAKLJUČAK

Obzirom da je prisutna praksa nepoštivanja odredbi Zakona o dopunskim pravima boraca - branitelja Bosne i Hercegovine stav Odbora za boračka i invalidska pitanja je da se u cjelini ispoštuju odredbe kantonalnih zakona o dopunskim pravima boraca.

Ovaj zaključak je usvojen većinom glasova, sa šest ZA i jednim suzdržanim glasom.

6. Inicijativa za izradu Zakona o zaštiti žrtava ratne torture FBiH – Savez logoraša Bosne i Hercegovine

Seid Omerović, Predsjednik Saveza logoraša u BiH je upoznao prisutne sa problematikom statusa žrtava ratne torture u Bosni i Hercegovini i obrazložio inicijativu za izradu Zakona o zaštiti žrtava ratne torture FBiH. Gospodin Omerović istakao je da su logoraši žrtve ratne torture koji su jedina kategorija koja nije adekvatno situirana kroz postojeća zakonska rješenja te da na nivou FBiH postoji Zakon o osnovama socijalne zaštite koji ostavlja mogućnost za podnošenje zahtjeva za status civilne žrtve rata ali na neravnopravnim osnovama. Zakon predviđa posjedovanje medicinske dokumentacije iz perioda zatočenja u logoru ili postojanje povrede/oboljenja kod logoraša. Naknadna dostava dokumentacije je ograničena do februara 1996. godine.

Odbor je po ovoj tački dnevnog reda donio:

ZAKLJUČAK

Odbor za boračka i invalidska pitanja podržava inicijativu za izradu Zakona o zaštiti žrtava ratne torture FBiH.

Ovaj zaključak je usvojen većinom glasova, sa šest ZA i jednim suzdržanim glasom.

7. Očitovanje Odbora po zahtjevu za rješavanje pitanja dodjele priznanja i odlikovanja „Medalja otpora“ organizatorima otpora, podnositelj zahtjeva Silajdžija Murat- Savez udruženja boraca „Patriotske lige“ u BiH

Jednoglasno je odlučeno da se Odbor ne izjašnjava o ovoj tački dnevnog reda zbog odustva predlagača.

8. Očitovanje Odbora po Zahtjevu za sastanak, upućenom od strane Saveza Udruženja vojnih penzionera u FBiH

Ova se tačka tretirala točkom 2 dnevnog reda te se ova tačka ne razmatra.

9. Tekuća pitanja

U ime Ministra odbrane, Pukovnik Nermin Lapandić je pozdravio članove Odbora, te uputio molbu Odboru za dalju podršku ostvarivanja prava jednakosti penzionisanja demobilisanih pripadnika Armije BiH i Hrvatskog Vijeća Odbrane.

U skladu sa članom 53. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH za Predsjednika je određen Adžem Dževad, Predsjednik Odbora.

Sjednica Odbora završila je s radom u 15:11 sati.

PREDSJEDNIK ODBORA

Adžem Dževad, s.r.